

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 4741/2023
14.06.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Весне Станковић, Радославе Мађаров, Марине Милановић и Драгане Маринковић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., коју заступа Јелена Савић Николић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., кога заступа Небојша Милосављевић, адвокат из ..., ради утврђења непостојања права службености по тужби и ради утврђења права својине по противтужби, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 1577/22 од 25.10.2022. године, у седници већа одржаној дана 14.06.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 1577/22 од 25.10.2022. године.

ПРЕИНАЧАВАЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Нишу Гж 1577/22 од 25.10.2022. године и пресуда Основног суда у Крушумлији П 367/20 од 06.04.2022. године у првом и трећем ставу изреке, тако што се утврђује да тужени ББ из ... нема право службености пролаза пешице ни колског пролаза било којим превозним средством преко тужилине парцеле број .. КО ..., што је тужени дужан да призна и да прекине сваки будући евентуални пролаз преко ове катастарске парцеле.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац да туженој накнади парничне трошкове у износу од 168.000,00 динара, у року од 15 дана од пријема пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Крушумлији П 367/20 од 06.04.2022. године, првим ставом изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев којоим је тражено да се утврди да тужени нема право службености пролаза пешице ни колског пролаза било којим превозним средством преко тужилине кп.бр. .. КО ..., што би тужени био дужан признати и прекинути сваки будући евентуални пролаз преко ове катастарске парцеле. Другим ставом изреке одбијен је као неоснован противтужбени захтев којим је тражено утврђење тужениковог права својине одржајем и реалном деобом сувласника некада јединствене кп.бр. .. (са источне стране до своје катарске парцеле кп.бр. ..) КО ..., и у корист исте у површини 746м², а у мерама и границама са запада у три прелома

и то у дужини од 20,24м, затим 19,34м и 9,61 м, са југа до асфалтног пута у дужини од 11,97 метара, са истока у дужини од 43,06м и са севера у два прелома у дужини од 6,34м и затим у дужини од 18,50 м, што би тужилца била дужна признати и трпети правне последице ове пресуде. Трећим ставом изреке одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 1577/22 од 25.10.2022. године одбијене су као неосноване жалбе парничних странака и потврђена пресуда Основног суда у Куршумлији П 367/20 од 06.04.2022. године.

Против правоснажне пресуде донете у другом степену тужилца је благовремено изјавила ревизију због погрешне примене матреријалног права са предлогом да се о њој одлучи као изузетно дозвољеном применом члана 404. ЗПП.

Тужени је доставио свој одговор на ревизију тужилце.

Врховни суд је нашао да је потребно да се о ревизији тужилце одлучи применом члана 404. ЗПП, јер су конкретном случају погрешном применом материјалног права нарушени интереси равноправности грађана, због чега је одлучено као у првом ставу изреке.

Испитујући побијану пресуду применом члана 408. ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11...18/20), Врховни суд је нашао да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, после смрти свог оца ВВ тужилца и њена сестра ГГ наследиле су кп.бр. .. КО ... са по ½ идеалног дела, номинално по 4.987 м2. Усменим договором определиле су реални део који ће свака користити. Тужилца сестра је свој сувласнички удео продала туженом, после чега су у Катастру непокретности формиране две катастарске парцеле и то кп.бр. ..-власништво туженог и кп.бр. .. – власништво тужилце, свака са по 4.987 м2 површине. Увиђајем суда на лицу места и геодетским вештачењем утврђено је да од закључења купопродајног уговора солемнизованог пред јавним бележником Биљаном Илић из ... под бројем ОПУ ..-2016 дана 15.12.2016. године, тужени држи део тужилца катастарске парцеле .. од 746м2, на којој површини је од јавног пута до своје катастарске парцеле формирао приступни пут површине 63м2. Приступ са главног асфалтног пута био је могућ.

Код овако утврђеног чињеничног стања нижестепени судови су оценили да нема места усвајању захтева истакнутог противтужбом поднетом дана 07.10.2020. године за утврђење тужениковог права својине одржајем на делу тужилца кп.бр. .. у површини од 745м2, у мерама и границама утврђеним геодетским вештачењем, јер нису испуњени услови прописани чланом 28. у вези са чланом 72. Закона о основама својинско правних односа, па је противтужбени захтев одбијен као неоснован.

Тужбени захтев за утврђење престанка службености пролаза и будућег коришћења тужилца катастарске парцеле од стране туженог одбијен је са образложењем да је због правне природе стварне службености и њене рестриктивности, захтев за њен престанак потребно одредити у мерама и границама и правцем њеног пружања, што у конкретном случају није учињено, па није било основа за пружање тражене правне заштите тужилци.

Врховни суд није прихватио становниште нижестепених судова, јер оно засновано на погрешној примени материјалног права.

Стварна службеност је право власника једне непокретности (повласно добро) да за потребе своје непокретности на одређени начин (пролазом пешице, прогоном стоке, путничким, теретним возилом или пољопривредним машинама) користи непокретност (послужно добро) у својини другог лица. Стварна службеност оптерећује непокретност, тако да се не везује за личност свог власника, због чега је промена

титулара права својине без утицаја на постојање конституисане службености на непокретности – послужном добру. Због чињенице да представља право на туђој ствари, чланом 50. став 1. Закона о основама својинскоправних односа, службеност је дефинисана као право рестриктивне природе, што значи да се успоставља ако повласно добро није могуће користити на други начин (ако истом другачије није могуће приступити) и то у облику који најмање оптерећује послужно добро.

Према садржини постављеног тужбеног захтева тужила тражи да тужени престане са коришћењем заузете површине од 746 м² њене катастарске парцеле у пуном означеном обиму тако да, према становишту Врховног суда, тужбеним захтевом није било нужно одредити трасу пута површине 63м² која се преко заузетог дела простире. Код околности да обе катастарске парцеле – тужилина и туженикова, имају непосредни приступ јавном путу, чињеница да тужени преко спорног дела тужилине катастарске парцеле пролази, не значи да он тиме остварује на закону засновано право да се истим пуноправно и несметано користи.

Имајући у виду да обе катастарске парцеле имају директан приступ јавном путу и да је поуздано утврђено да је тужени од тужилине сестре купио њену $\frac{1}{2}$ идеалног дела раније јединствене кп.бр. .. КО ..., реалне површине купљеног дела од 4.987м², а не већи обим, основан је захтев тужиле да тужени престане са коришћењем заузетог дела њене катастарске парцеле од 746м² и да га убудуће не користи за пролаз до свог објекта и на било који други начин.

На основу изложеног, применом члана 416. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

Како је тужила успела у парници, применом члана 165. став 2. у вези са члановима 153. став 1, 154. и 163. став 1. и 2. ЗПП досуђен јој је трошак приступа адвоката на седам одржаних рочишта по 10.500,00 динара, за састав тужбе, одговора на противтужбу и једног образложеног поднеска по 16.500,00 динара и за састав жалбе и ревизије по 22.500,00 динара.

Председник већа-судија
Јелица Бојанић Керкез,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић